

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

23 APRIL 1998

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 25
ventôse jaar XI, tot regeling van het
notarisambt**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 2

**In het voorgestelde artikel 2, eerste lid, het
woord «zeventig» vervangen door het woord
«zevenenzestig».**

VERANTWOORDING

Hoewel de leeftijdsgrens van 70 jaar volgens de toelich-
ting (p. 44) beantwoordt aan het gemiddelde van de Euro-
pese landen, lijkt het aangewezen om voor de notarissen de
leeftijd voor inruststelling te bepalen op 67 jaar.

Aldus wordt een gelijkschakeling bekomen met de leef-
tijd voor inruststelling van magistraten (andere dan de le-
den van het Hof van Cassatie), cfr. art. 383, § 1 Ger.W.

Zie:

- 1433 - 97 / 98 :

– N° 1 : Wetsontwerp.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

23 AVRIL 1998

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du
25 ventôse an XI, contenant
organisation du notariat**

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 2

**Dans l'article 2, alinéa 1er, proposé, rempla-
cer les mots «septante ans» par les mots «soixante-
sept ans».**

JUSTIFICATION

Même si l'exposé des motifs précise (en page 44) que la
limite d'âge de septante ans correspond à la limite d'âge
moyenne en Europe, il paraît indiqué de fixer l'âge de la
retraite à soixante-sept ans pour les notaires.

Cela permettra en effet d'harmoniser la limite d'âge fixée
pour l'exercice de la fonction de notaire avec celle fixée pour
l'exercice d'une fonction de magistrat, à l'exception des
membres de la Cour de cassation (cf. art. 383, § 1er, du Code
judiciaire).

Voir:

- 1433 - 97 / 98 :

– N° 1 : Projet de loi.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

Nr. 2 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 6

De voorgestelde tekst laten voorafgaan door het volgende lid :

«Het aantal plaatsen per gerechtelijk arrondissement kan nooit minder bedragen dan het aantal plaatsen, bepaald met toepassing van het eerste lid en verminderd met een».

VERANTWOORDING

Dit amendement wordt voorgesteld om te vermijden dat er in sommige gerechtelijke arrondissementen geen bijkomende plaatsen worden opgericht, hoewel daar volgens de berekening van art. 31, eerste lid wel een mogelijkheid toe is.

Berekeningen (1997) hebben uitgewezen dat, rekening houdend met het aantal inwoners op 31.12.1996, in totaal 27 plaatsen bijkomend kunnen worden opgericht.

Bv. : zowel in het arrondissement Hasselt als in het arrondissement Tongeren zou het aantal plaatsen met 7 vermeerderd kunnen worden.

Nr. 3 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 7

De voorgestelde tekst aanvullen met wat volgt :

«In geval van ontslag of afzetting gaat de ontslagnemende of afgezette notaris van rechtswege een concurrentiebeding aan.

Dit concurrentiebeding houdt de verbintenis in om na het ontslag of de afzetting de functie als juridisch raadsman niet verder te zetten, hetzij door zelf een onderneming uit te baten, hetzij door in dienst te treden bij een werkgever of bij een ander notariskantoor, waardoor de ontslagnemende of afgezette notaris de mogelijkheid heeft de nieuw benoemde notaris nadeel te berokkenen door de kennis die eigen is aan de notariële praktijk voor zichzelf of ten voordele van een werkgever of een ander notariskantoor aan te wenden.

Dit concurrentiebeding is onderworpen aan de volgende voorwaarden :

1° het heeft enkel betrekking op activiteiten, soortgelijk aan de notariële praktijk;

2° het is geografisch beperkt tot het gerechtelijk arrondissement waarin de standplaats gelegen is van het notariskantoor waarin de ontslagnemende of afgezette notaris vroeger zijn beroep heeft uitgeoefend;

3° het geldt gedurende een termijn van twaalf maanden, te rekenen vanaf de dag waarop de notaris ontslagnemend of afgezet is».

N° 2 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 6

Faire précéder le texte proposé par l'alinéa suivant :

«Le nombre de places par arrondissement judiciaire ne peut jamais être inférieur au nombre de places fixé en application de l'alinéa 1er moins une place.

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à éviter qu'aucune place supplémentaire ne soit créée dans certains arrondissements judiciaires, bien que les dispositions de l'article 31, alinéa 1er, le permettent.

Les calculs (effectués en 1997) révèlent que, compte tenu des chiffres de la population au 31 décembre 1996, un total de vingt-sept places supplémentaires pourraient être créées.

Ainsi, sept places pourraient être créées tant dans l'arrondissement de Hasselt que dans celui de Tongres.

N° 3 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 7

Compléter le texte proposé par ce qui suit :

«En cas de démission ou de destitution, une clause de non-concurrence s'applique de plein droit au notaire démissionnaire ou destitué.

Cette clause de non-concurrence implique l'obligation de ne plus exercer, après la démission ou la destitution, la fonction de conseil juridique, soit en exploitant une entreprise personnelle, soit en s'engageant chez un employeur ou dans une autre étude notariale, le notaire démissionnaire ou destitué ayant ainsi la possibilité de porter préjudice au notaire nouvellement nommé en utilisant, pour lui-même ou au profit d'un employeur ou d'une autre étude notariale, les connaissances particulières à la pratique notariale.

Cette clause de non-concurrence est soumise aux conditions suivantes:

1° elle doit se rapporter à des activités similaires;

2° elle est géographiquement limitée à l'arrondissement judiciaire du lieu de la résidence de l'étude où le notaire démissionnaire ou destitué a exercé ses fonctions par le passé;

3° elle s'applique pendant une période de douze mois à dater du jour où le notaire est démissionnaire ou a été destitué».

VERANTWOORDING

Aldus wordt ten behoeve van de nieuw benoemde notaris een concurrentiebeding ingelast t.a.v. de ontslagnemende of afgezette notaris.

Dit lijkt aangewezen om te vermijden dat de ontslagnemende of afgezette notaris in de onmiddellijke nabijheid van zijn vroegere notariskantoor een onderneming begint met een ander doel (vastgoedbemiddeling, juridisch advies, ...), hetgeen nadelig kan zijn voor de praktijk van de nieuw benoemde notaris of enkel tot doel heeft de clientèle van het vroegere notariskantoor «weg te lokken».

Het amendement is geïnspireerd op art. 65 van de wet van 3 juli 1978 op de arbeidsovereenkomsten.

Nr. 4 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 14

Het voorgestelde artikel 42, § 2, 2°, vervangen door de volgende bepaling :

«2° de procureur des Konings van het arrondissement waar de kandidaat zijn beroepsactiviteit uitoefent, met het oog op de vereiste moraliteit van de kandidaat;»

VERANTWOORDING

Zie het advies van de Raad van State (Stuk nr. 1432/1-1433/1, p. 138).

Nr. 5 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 14

In het voorgestelde artikel 42, § 2, tweede lid, derde zin, tussen het woord «gunstig» en de woorden «geadviseerd te hebben» de woorden «noch ongunstig» invoegen.

VERANTWOORDING

Het vermoeden dat een advies gunstig is voor een kandidaat wanneer het niet tijdig uitgebracht en overgezonden wordt kan tot gevolg hebben dat een (gedeeltelijk) ongunstig advies wordt «omgevormd» tot een gunstig advies. Dit kan mogelijke aanleiding geven tot misbruiken.

Naar het voorbeeld van het voorontwerp van wet tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor Justitie, de aanwijzing, de benoeming en de bevordering van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem voor magistraten (voorgesteld art. 259ter, § 2, tweede lid Ger. W.), wordt een niet-tijdig uitgebracht advies geneutraliseerd.

JUSTIFICATION

Cet amendement tend à instaurer, en faveur du notaire nouvellement nommé, une clause de non-concurrence dans le chef du notaire démissionnaire ou destitué.

Il nous paraît en effet souhaitable d'éviter que le notaire démissionnaire ou destitué crée, dans les environs immédiats de son ancienne étude, une entreprise ayant une autre finalité (courtage immobilier, conseil juridique...), ce qui pourrait porter préjudice à la pratique du notaire nouvellement nommé ou n'aurait pour but que d'attirer la clientèle de l'ancienne étude.

L'amendement s'inspire de l'article 65 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail.

N° 4 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 14

Remplacer l'article 42, § 2, 2°, proposé, par la disposition suivante :

«2° au procureur du Roi de l'arrondissement dans lequel le candidat exerce son activité professionnelle, en ce qui concerne la moralité du candidat;»

JUSTIFICATION

Voir l'avis du Conseil d'Etat (Doc. n°s 1432/1 - 1433/1, p. 138)

N° 5 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 14

Dans l'article 42, § 2, alinéa 2, quatrième phrase, proposé, remplacer les mots «elle est réputée avoir rendu un avis favorable» par les mots «son avis est censé n'être ni favorable ni défavorable».

JUSTIFICATION

Présumer qu'un avis est favorable à un candidat lorsqu'il n'a pas été rendu et transmis en temps voulu peut avoir pour conséquence qu'un avis (partiellement) défavorable soit «transformé» en un avis favorable, ce qui risque d'entraîner des abus.

A l'instar de ce que prévoit l'avant-projet de loi modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant la désignation, la nomination et la promotion de magistrats, instituant un conseil académique et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats (art. 259ter, § 2, alinéa 2, du Code judiciaire), le présent amendement vise à neutraliser l'avis qui n'a pas été rendu en temps opportun.

Nr. 6 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 14

In het voorgestelde artikel 42, § 2, derde lid, het woord «tien» vervangen door het woord «dertig».

VERANTWOORDING

Het lijkt aangewezen om de termijn binnen dewelke de kandidaten kunnen repliceren op de uitgebrachte adviezen te verlengen van 10 tot 30 dagen.

Zoals ook de Raad van State opmerkt is de verhouding tussen de voorziene termijnen vrij onevenredig (90 dagen voor advies - 10 dagen voor repliek). De voorgestelde termijn van 30 dagen sluit bovendien aan bij de gemeenrechtelijke beroepstermijn.

Nr. 7 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 15

Het voorgestelde artikel 43, § 2, 1°, aanvullen met wat volgt :

«uit drie verschillende gerechtelijke arrondissementen».

VERANTWOORDING

Bijkomende waarborg voor een zo objectief mogelijke samenstelling van de benoemingscommissies.

Nr. 8 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 15

In het voorgestelde artikel 43, § 3, eerste lid, het getal «68» vervangen door het getal «65».

VERANTWOORDING

De maximumleeftijd voor de aanwijzing in het Benoemingscollege dient te worden aangepast aan de in de amendementen bij art. 2 en art. 28 voorgesteld verlaging van de leeftijd voor inruststelling van 70 naar 67 jaar.

Nr. 9 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 15

In het voorgestelde artikel 43, § 4, eerste lid, 2°, de woorden «artikel 42, § 2, 1° en 2°» vervangen door de woorden «artikel 42, § 2, 3° en 4°».

N° 6 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 14

Dans l'article 42, § 2, alinéa 3, proposé, remplacer le mot «dix» par le mot «trente».

JUSTIFICATION

Il s'indique de porter de dix à trente jours le délai dans lequel les candidats peuvent répondre aux avis émis.

Comme le fait aussi observer le Conseil d'Etat, le rapport entre les délais prévus est assez disproportionné (90 jours pour l'avis - 10 jours pour la réplique). Le délai proposé de trente jours correspond en outre au délai de recours prévu en droit commun.

N° 7 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 15

Compléter l'article 43, § 2, 1°, proposé par ce qui suit :

«de trois arrondissements judiciaires différents»

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une garantie supplémentaire pour une composition aussi objective que possible des commissions de nomination.

N° 8 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 15

Dans l'article 43, § 3, alinéa 1er, proposé, remplacer le chiffre «68» par le chiffre «65».

JUSTIFICATION

La limite d'âge pour la désignation au sein du Collège de nomination doit être adaptée en fonction de l'abaissement de l'âge de la mise à la retraite de 70 à 67 ans, tel qu'il est proposé dans les amendements aux articles 2 et 28.

N° 9 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 15

Dans l'article 43, § 4, alinéa 1er, 2°, proposé, remplacer les mots «l'article 42, § 2, 1° et 2°» par les mots «l'article 42, § 2, 3° et 4°».

VERANTWOORDING

Technische verbetering.

In de huidige tekst wordt verwezen naar de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg en naar de procureur des Konings, daar waar het een verwijzing naar de kamers van notarissen dient te zijn.

Nr. 10 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 15

In het voorgestelde art. 44, § 6, tweede lid, tussen het woord «inzage» en het woord «krijgen» de woorden «en een kopie» invoegen.

VERANTWOORDING

Met het oog op een eventuele aanvechting van een benoeming is het van belang dat de niet-benoemde kandidaat niet alleen inzage maar ook een kopie kan ontvangen van de delen van het PV die op hem en op de benoemde kandidaat betrekking hebben.

Nr. 11 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 16

In het voorgestelde artikel 49ter, § 6, derde lid, tussen het woord «inzage» en het woord «krijgen» de woorden «en een kopie» invoegen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 10.

Nr. 12 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 16

In het voorgestelde artikel 49ter, § 3, tweede lid, tussen het woord «gunstig» en de woorden «geadviseerd te hebben», de woorden «noch ongunstig» invoegen.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 5.

Nr. 13 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 16

In het voorgestelde artikel 49ter, § 3, derde lid, het woord «tien» vervangen door het woord «dertig».

JUSTIFICATION

Le présent amendement tend à apporter une correction d'ordre technique.

Le texte actuel renvoie au président du tribunal de première instance et au procureur du Roi, alors qu'il convient de renvoyer aux chambres des notaires

N° 10 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 15

Dans l'article 44, § 6, in fine de l'alinéa 2, après les mots «le candidat nommé» ajouter les mots «, et en obtenir une copie».

JUSTIFICATION

Afin de pouvoir éventuellement contester une nomination, il est important pour le candidat qui n'a pas été nommé de pouvoir non seulement consulter la partie du procès-verbal qui le concerne et celle qui concerne le candidat nommé, mais également d'en obtenir une copie.

N° 11 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 16

Dans l'article 49ter, § 6, in fine de l'alinéa 3, proposé, après les mots «le candidat nommé» ajouter les mots «, et en obtenir une copie».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 10.

N° 12 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 16

Dans l'article 49ter, § 3, alinéa 2, proposé, remplacer les mots «elle est réputée avoir rendu un avis favorable» par les mots «son avis est censé n'être ni favorable ni défavorable».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n°5.

N ° 13 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 16

Dans l'article 49ter, § 3, alinéa 3, proposé, remplacer le mot «dix» par le mot «trente».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 6.

Nr. 14 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 22

In het voorgestelde artikel 64, § 2, de tweede zin vervangen door wat volgt :

«Deze aanwijzing geldt voor de termijn die de voorzitter vaststelt na het advies te hebben ingewonnen van de procureur des Konings en van de kamer van notarissen. Deze termijn kan nooit meer bedragen dan twee jaar».

VERANTWOORDING

Plaatsvervangingen voor onbepaalde duur kunnen mogelijke aanleiding geven tot misbruiken.

Nr. 15 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 28

Het woord «vijfenzestig» vervangen door het woord «tweeënzestig».

VERANTWOORDING

Dit amendement sluit aan bij het voorgestelde amendement nr. 1 waarbij de leeftijd voor inruststelling wordt verlaagd.

S. VERHERSTRAETEN

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 6.

N° 14 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 22

Dans l'article 64, § 2, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots «pour une durée indéterminée ou pour le terme qu'il fixe, après avis du procureur du Roi et de la chambre des notaires.» **par les mots** «pour le terme qu'il fixe, après avis du procureur du Roi et de la chambre des notaires. Ce terme ne peut excéder deux ans.»

JUSTIFICATION

Des suppléances pour une durée indéterminée peuvent donner lieu à des abus.

N ° 15 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 28

Remplacer les mots «soixante-cinq» **par les mots** «soixante-deux».

JUSTIFICATION

Le présent amendement est le corollaire de l'amendement n° 1 tendant à abaisser l'âge de la mise à la retraite.